

Krajský súd
dôchodkové oddelenie
Štúrova 29
041 51 Košice

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
275 911 8060 0

Vybavuje/☒

Bratislava
14.5.2010

Vec

Spor o príplatok k dôchodku politickým väzňom

Na opravný prostriedok p. Marty Michalovej, rod. Filipovej, nar. 11. septembra 1927, bytom Maťovské Vojkovce 153, 079 01 Veľké Kapušany, ktorý bol podaný proti nášmu rozhodnutiu č. 275 911 8060 z 2. marca 2010 podávame nasledovné

vyjadrenie:

Napadnutým rozhodnutím č. 275 911 8060 z 2. marca 2010 sme navrhovateľke nepriznali podľa § 2 ods. 3 a § 4 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov /ďalej zákon/ príplatok k dôchodku, pretože sa jej nevypláca pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi alebo starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

Rozhodnutie č. 275 911 8060 z 2. marca 2010 bolo navrhovateľke v súlade s § 212 ods. 3 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení do vlastných rúk doručené 18. marca 2010. Jeho prevzatie potvrdila navrhovateľka svojím podpisom na doručenke.

Uvedené rozhodnutie obsahovalo správne poučenie o mieste a lehote na podanie návrhu na jeho preskúmanie.

Navrhovateľka podala návrh na preskúmanie rozhodnutia zo 6. apríla 2010 a žiada priznať príplatok k poberanému vdovskému dôchodku, pretože spĺňa náležitosti pre priznanie príplatku k dôchodku z dôvodu, že otec Štefan Filip, nar. 18. augusta 1902 bol protiprávne násilne odvedený do táborov bývalého ZSSR, kde dňa 24. apríla 1945 aj zomrel, a spĺňa ďalšie podmienky.

Postup odporkyne považuje za nezákonný z dôvodu, že prekračuje výklad prípustný a akceptovateľný predovšetkým z hľadiska § 1 zákona, ktorým je na zmiernenie krívd spôsobených komunistickým režimom aj sirotám.

Námietky navrhovateľky sú nedôvodné.

Navrhovateľke bol priznaný vdovský dôchodok od 29. mája 1977 po manželovi Michalovi Michalovi, nar. 13. februára 1922, zomr. 29. mája 1977, ktorý sa jej vypláca dosiaľ. Iný dôchodok navrhovateľke nebol priznaný.

Otec navrhovateľky Štefan Filip bol protiprávne násilne odvedený do bývalého ZSSR, čo navrhovateľka preukázala Rozsudkom Okresného súdu v Trebišove č. k. Nc 2047/92 z 30. júla 1992, rodným listom a rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 1. februára 1995 o priznanom odškodnení po otcovi neb. Štefanovi Filipovi s tým, že v čase jeho smrti nedovršila 18 rokov veku.

Podľa § 2 ods. 3 zákona o príplatku k dôchodku, za oprávnenú osobu sa považuje aj pozostalá vdova, vdovec alebo sirota po popravenom alebo usmrtenom politickom väzňovi počas výkonu jeho trestu a ktorá v čase jeho popravy alebo smrti bola s ním v manželskom zväzku, alebo jeho dieťa, ktoré osirelo a v čase popravy alebo jeho smrti nedosiahlo vek 18 rokov, a ku dňu podania žiadosti o príplatok sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a vypláca sa im pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi uvedený v § 2 ods. 2 alebo starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji, účastníkom protikomunistického odboja je občan, ktorý bol politickým väzňom alebo bol z politických dôvodov internovaný, alebo bol v období rokov 1948 až 1953 zaradený do vojenských táborov nútených prác, alebo bol v rokoch 1944 až 1946 civilnou osobou protiprávne násilne odvečenou do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch.

Pozostalostné dávky sú vdovský a sirotsky dôchodok po zomrelom. Navrhovateľka poberá vdovský dôchodok po manželovi a nie otcovi – politickom väzňovi, a preto príplatok k vyplácanému vdovskému dôchodku nenáleží.

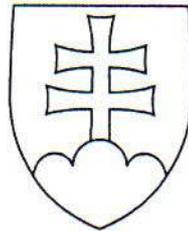
Vzhľadom na uvedený skutkový a právny stav **žiadame** napadnuté rozhodnutie z 2. marca 2010 č. 275 911 8060 ako vecne správne potvrdiť.

Prílohy: zväzok

M. P. O. S. T. R. A.
M. P. O. S. T. R. A.

Za odbor
opravných prostriedkov
JUDr. Zdenka Kováčová

Doporučene – dvojmo!

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach samosudkyňou JUDr. Evou Baranovou, v právnej veci navrhovateľky Marty Michalovej, bývajúcej v Maťovských Vojkovciach č. 153, proti odporcovi Sociálnej poisťovni, ústredie, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o príplatok k dôchodku politickým väzňom, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozhodnutie odporcu z 2.3.2010 č. 275 911 8060.

Náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

Odporca napadnutým rozhodnutím podľa § 2 ods.3 a § 4 zákona č. 274/2007 Z.z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon“) nepriznal navrhovateľke o príplatok k dôchodku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka nie je poberateľkou pozostalostného dôchodku po politickom väzňovi a nevypláca sa jej ani starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, a invalidný dôchodok, nie je pozostalou osobou oprávnenou na priznanie príplatku k dôchodku.

Navrhovateľka podala v zákonnej lehote návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia a žiadala, aby súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil ho odporcovi na ďalšie konanie. V návrhu uviedla, že vzhľadom na účel zákona, ktorým je poskytnúť príplatok k dôchodku ako štátnej sociálnej dávky na zmiernenie krívd spôsobených komunistickým režimom politickým

väzňom a osobám pozostalým po popravenom alebo usmrtenom politickom väzňovi počas výkonu trestu a ich rodinným príslušníkom za znevýhodnenie na trhu práce a vyšší dôchodok, podala dňa 31.12.2008 žiadosť o poskytnutie príplatku na Sociálnu poisťovňu, pobočku Michalovce za svojho otca Štefana Filipa, nar. 18.8.1902. K žiadosti priložila rozsudok Okresného súdu Trebišov z 30.7.1992 č.k. Nc/2047/1992, ktorým bol Štefan Filip vyhlásený za mŕtveho s tým, že súd určil, že menovaný neprežil deň 24.4.1945. K žiadosti tiež pripojila oznámenie Ministerstva spravodlivosti SR z 1.2.1995 č. 14094/92-95/6671/IV.-2296/92, ktorým jej bolo priznané odškodné podľa zákona č. 119/1990 Zb. v znení neskorších predpisov. Ministerstvo spravodlivosti pri rozhodovaní vychádzal z archívnych dokladov, ktoré jednoznačne preukázali, že jej otec bol protiprávne násilne odvedený do táborov bývalého ZSSR, kde dňa 24.4.1945 zomrel. Navrhovateľka ďalej uviedla, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odporca ju na základe jej žiadosti kvalifikoval ako oprávnenú osobu podľa § 2 ods.3 zákona, ktorá nespĺňa podmienku, že je jej vyplácaný pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi uvedený v § 2 ods.2, alebo starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok. Tento postup považuje navrhovateľka za nezákonný, ktorý prekračuje výklad prípustný a akceptovateľný predovšetkým z hľadiska § 1 tohto zákona, ktorým je zmiernenie krívd spôsobených v období od 25.2.1948 - 31.12.1989 a je sirota. Pri tomto výklade by bol obmedzený počet osôb, na ktoré sa tento zákon vzťahuje a v skutočnosti by nedošlo k zmierneniu spôsobených krívd v jej prípade protiprávnym násilným odvedením jej otca do bývalého ZSSR a jeho smrťou v tomto tábore. V dodatku k svojmu návrhu, ktorý predložila splnomocnená zástupkyňa súdu na pojednávaní dňa 3.8.2010 navrhovateľka poukázala na to, že odporca sa odvoláva iba na ustanovenie § 2 ods.3, pričom zo strany Sociálnej poisťovne ide o jednostranný výklad zákona a zámienku pre nepriznanie príplatku k dôchodku po jej otcovi, ktorý zahynul v gulagu, pretože zákon nevyžaduje a nie je podmienkou, aby oprávnená osoba musela poberať dva druhy dôchodkov, starobný aj vdovský, resp. invalidný a vdovský. Ustanovenie § 2 ods.2 definuje aj prípad, ak oprávnená osoba poberá len vdovský dôchodok, pričom nešpecifikuje, že musí byť po usmrtenom v gulagu. Toto tvrdenie Sociálnej poisťovne je nesprávne, zmätočné a nelogické, pretože nemôže poberať vdovský dôchodok po vlastnom otcovi, ale len po manželovi. Do úvahy by pripadol len sirotské, to však bývalý režim obetiam sirotám nepriznával. Preto bol prijatý tento zákon, aby sa odstránila krivda spáchaná na sirotách po usmrtených v gulagoch.

Odporca v písomnom vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľky uviedol, že navrhovateľke bol priznaný vdovský dôchodok od 29. mája 1977 po manželovi Michalovi Michalovi, ktorý sa jej vypláca doposiaľ a iný dôchodok navrhovateľke nebol priznaný.

Otec navrhovateľky Štefan Filip bol protiprávne násilne odvedený do bývalého ZSSR, čo navrhovateľka preukázala rozsudkom Okresného súdu v Trebišove z 30. júla 1992 č.k. Nc/2047/1992, rodným listom a rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR z 1. februára 1995 o priznanom odškodnení po otcovi nebohom Štefanovi Filipovi s tým, že v čase jeho smrti nedovršila 18 rokov veku. Pozostalostné dávky sú vdovský a sirotský dôchodok po zomretom. Navrhovateľka poberá vdovský dôchodok po manželovi, a nie otcovi politickom väzňovi, preto príplatok k vyplácanému vdovskému dôchodku nenáleží. Z týchto dôvodov odporca žiadal, aby napadnuté rozhodnutie súd ako vecne správne potvrdil.

Súd podľa § 250l a nasl. O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s dávkovým spisom odporcu a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný.

Predmetom súdneho preskúmania je rozhodnutie odporcu z 2. marca 2010 č. 275 911 8060, ktorým odporca podľa § 2 ods.3 a § 4 zákona nepriznal navrhovateľke príplatok k dôchodku, pretože sa jej nevypláca pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi alebo starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka je dcérou nebohého Štefana Filipa, ktorý bol dňa 28.11.1944 protiprávne odvečený do táborov ZSSR, kde dňa 24.4.1945 zomrel. V čase jeho smrti navrhovateľka nedosiahla vek 18 rokov. Od roku 1977 poberá vdovský dôchodok po svojom manželovi, iný dôchodok, t.j. starobný, predčasný starobný alebo invalidný dôchodok nepoberá.

Kto je oprávnenou osobou podľa zákona č. 274/2007 Z.z., upravuje ustanovenie § 2 ods.1, 2 a 3. Podľa § 2 ods.1 je oprávnenou osobou politický väzeň, ktorý okrem podmienok uvedených pod písmenami a) a b) musí spĺňať zároveň aj ďalšie podmienky, a to že sa mu vypláca starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu, výsluhový dôchodok, invalidný výsluhový alebo invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu a ku dňu podania žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky.

Oprávnenou osobou podľa § 2 ods.2 je fyzická osoba, ktorej sa vypláca vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky dôchodok, vdovský výsluhový dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok alebo sirotsky výsluhový dôchodok, pozostalá po oprávnenej osobe uvedenej v odseku 1 a ku dňu žiadosti o príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky. Ide teda o osobu, ktorej sa vypláca pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi.

Podľa § 2 ods.3 zákona za oprávnenú osobu sa považuje aj pozostalá vdova, vdovec alebo sirota po popravenom alebo zomretom politickom väzňovi počas výkonu jeho trestu, zaradenia do vojenských táborov nútených prác, protiprávneho násilného odvečenia do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch alebo počas zaradenia do tábora nútených prác, a ktorá v čase jeho smrti bola s ním v manželskom zväzku alebo jeho dieťa, ktoré osirelo a v čase jeho smrti nedosiahlo vek 18 rokov, a ku dňu podania žiadosti o príplatok so štátnymi občanmi Slovenskej republiky a vypláca sa im pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi uvedený v § 2 ods.2, alebo starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že navrhovateľka podľa tohto ustanovenia splnila iba dve podmienky zákona, a to, že v čase podania žiadosti bola štátnym občanom Slovenskej republiky a že v čase úmrtia svojho otca nedosiahla vek 18 rokov. Podmienku nároku na príplatok k dôchodku by splnila iba v prípade, ak by sa jej vyplácal pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi uvedený v § 2 ods.2 (v jej prípade by prichádzal do úvahy iba sirotsky dôchodok, na ktorý však jej nevznikol nárok), alebo by poberala svoj starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok. Pretože navrhovateľka poberá iba vdovský dôchodok po svojom manželovi, nevznikol jej nárok na príplatok k dôchodku politickým väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov. Odporca

postupoval v súlade s účinnou právnou úpravou, preto súd nepovažuje opravný prostriedok za dôvodný, a preto rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods.2 O.s.p. potvrdil.

Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznal, pretože navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporcovi právo na náhradu trov zo zákona nepatrí.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Najvyšší súd SR v Bratislave prostredníctvom Krajského súdu v Košiciach, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V Košiciach 3. augusta 2010

JUDr. Eva Baranová
samosudkyňa

Za správnosť vyhotovenia: Mária Sedláková

M. Sedláková